

ut præcedentes, præparatur ac reponitur. Media inter anserinam & suillam consistit: * mollior, horumque acrimoniam obtundit. Ad labiorum rimas, ad mangonizandam faciem, & contra aurium dolores convenit. *Galenus, & Dioscorides.*

ANATUM & ANSERUM SYLVESTRIVM, ut suilla & humana, paratur & reponitur. * Efficacior est, quam domesticorum, & aliorum animalium.

VITULINUM & HÆDINUM seyum, B ut adipem præcedentes præparantur & servantur. * Aliquantum astringunt, molliunt, &c. *Dioscorides.*

TAURINUM & BUBULUM seyum consistitur & servatur, ut adipem prænominate. Efficacius quam vitulinum est: * ad rosionem in recto intestino, aut colo, nec non difficultatem intestinorum, & tenesimum experientibus accommodatum. *Galenus.*

HIRCINUM seyum ut prædictæ adipem præparatur, eodemque modo reponitur. * Validissime discutit, proinde podagricis auxiliatur, cum simo capræ & croco impositum. Huic proportionem respondet ovillum. *Dioscorides.*

SEVUM CAPRINUM ut præcedentia paratur conservaturque. Astringentius est: * qua ex causa decoctum cum polenta, rhoë, & caseo, dysentericis datur, & cum prisanæ succo infunditur. Jus decocti phthificis in forbitionibus prodest. datur quoque utiliter iis, qui cantharidum venena hauserunt. Cæterum seyum omne datur in unguentis ab ʒ ss. ad ʒ j. Adeps vero omnis in linimentis & unguentis ab ʒ ss. ad ʒ iij. vel ʒ iv. pro quantitate remedii. *Dioscorides.*

SEVUM CAPREOLI, DAMÆ, & CERVÆ, eodem modo, quo præcedentia colliguntur, præparantur & reponuntur. Alia superius enumerata vincunt, eoque magis sicca, terreaque, naturæ, & scirrhis tumoribus emolliciosis ex usu esse consueverunt. *Andernacus.*

LEONINA adeps colligitur, præparatur & conservatur, ut præcedentes. * In calore primas obtinet & magis digerit: ob quod si medicamentis ad ulcera & inflammationes idoneis ipsam admisceas, plus offendet, quam juvabis, majore nini-

rum adhibita acrimonia. In veteratis autem tumoribus, atque scirrhis, induratisque nervorum tumoribus, *ἀρνίον* Græci vocant, maxime convenit. *Andernacus.*

PARDI & URSI adeps præparatur, ut prædictæ. Minus quam leonina sunt efficaces. Eisdem tamen vitis accommodari possunt. * Cæterum ursinam constat raptos vitio alopecie capillos restituere, perionibus subvenire. *Dioscorides.*

VULPINA adeps eodem modo colligitur, præparatur ac conservatur, quo præcedentes. * Medetur aurium doloribus. *Dioscor.*

UNGULARUM ASINI combustarum * cinis per dies multos binis cochlearibus potus, proditur comitales adjuvare. Eadem oleo sabaçæ strumas discutit; & illæ perionibus medentur. Caprinam cinere perunctæ ex aceto alopecie sanantur. *Dioscor.*

UNGULARUM VACCÆ combustarum C * cinis epotus, nutricibus lactis copiam præbet: mularum vero, mulieres infecundas reddit. Quinetiam mures earum suffitu fugantur, ipsi carbonibus impositis, & accensis. *Rhassis.*

UNGUIA ALCIS * magna vi pollet adversus comitalem morbum. Nam ejus particula annulo inclusa, & digiro, qui proximus est minimo, ita commissa, ut in palmam convertatur, collapsos, & in ipso paroxysmo plurimum recreat, & confesum excitat. Idem efficit portunculæ ejusdem nuda, & manui in pugnum complicatæ inserta: repente enim morbum expellit, & prostratos erigit. Quod uno & altero experimento se probasse tradit Lemnius. Mizaldus vero portuncula ejusdem in aurem sinistram missa, & aliquandiu veluti scalpendo, mota, id ipsum feliciter est expertus in verè Epileptico, idque miraculi loco habitum est. Joannes Agricola, Ammonius, idem efficit, tradit, suspensia vel gestata particula ejusdem ungula, modo cutim attingat. Quod etiam amuletum ad præcautionem morbi plurimum valere: præterea ramenta, vel scobem adversus eandem noxam in Polonia propinari scribit Mizaldus. Cæterum eligenda est ungula dextri pedis posterioris, cavendumque ab impostibus, qui bubulas pro Alcibus vendunt.

UNGUIA ALCIS * magna vi pollet adversus comitalem morbum. Nam ejus particula annulo inclusa, & digiro, qui proximus est minimo, ita commissa, ut in palmam convertatur, collapsos, & in ipso paroxysmo plurimum recreat, & confesum excitat. Idem efficit portunculæ ejusdem nuda, & manui in pugnum complicatæ inserta: repente enim morbum expellit, & prostratos erigit. Quod uno & altero experimento se probasse tradit Lemnius. Mizaldus vero portuncula ejusdem in aurem sinistram missa, & aliquandiu veluti scalpendo, mota, id ipsum feliciter est expertus in verè Epileptico, idque miraculi loco habitum est. Joannes Agricola, Ammonius, idem efficit, tradit, suspensia vel gestata particula ejusdem ungula, modo cutim attingat. Quod etiam amuletum ad præcautionem morbi plurimum valere: præterea ramenta, vel scobem adversus eandem noxam in Polonia propinari scribit Mizaldus. Cæterum eligenda est ungula dextri pedis posterioris, cavendumque ab impostibus, qui bubulas pro Alcibus vendunt.

UNGUIA ALCIS * magna vi pollet adversus comitalem morbum. Nam ejus particula annulo inclusa, & digiro, qui proximus est minimo, ita commissa, ut in palmam convertatur, collapsos, & in ipso paroxysmo plurimum recreat, & confesum excitat. Idem efficit portunculæ ejusdem nuda, & manui in pugnum complicatæ inserta: repente enim morbum expellit, & prostratos erigit. Quod uno & altero experimento se probasse tradit Lemnius. Mizaldus vero portuncula ejusdem in aurem sinistram missa, & aliquandiu veluti scalpendo, mota, id ipsum feliciter est expertus in verè Epileptico, idque miraculi loco habitum est. Joannes Agricola, Ammonius, idem efficit, tradit, suspensia vel gestata particula ejusdem ungula, modo cutim attingat. Quod etiam amuletum ad præcautionem morbi plurimum valere: præterea ramenta, vel scobem adversus eandem noxam in Polonia propinari scribit Mizaldus. Cæterum eligenda est ungula dextri pedis posterioris, cavendumque ab impostibus, qui bubulas pro Alcibus vendunt.

De Excrementis utilibus. Sectio XXVI.

HUMANUM lac dulcissimum est, * & maxime alie: mammis autem exuctum prodest tibi, & stomachi rosionibus: contra haustum leporem marinum præsidio est: oculis cruore ex istu suffusis, cum thuris polline instillatur: podagricis utile est, cum meconio & cerato illitum bibitur per se ad T̄ ss. *Dioscorides.*

LAC omne probatur candidum, equali crassitudine, quod ungui instillatū cogitur. **VACCINUM** crassum est, * corpus alie: stomachum & intestina inflatione vexat: renum & vesicæ dolori convenit. Nocet splenicis, hepaticis, comi-

talibus, vertiginosis, febriculosis, & capite dolentibus. Datur ad T̄ ss. *Dioscorides.*

LAC ASINÆ parum nutrit: * eoque ad ulcus in tabido abstergendum magis, quam in aliis convenit. Idem etiam morbis ventriculi, renum, vesicæ prodest: nec non purgandi facultatem obtinet. Bibitur ab ʒ iv. usque ad ʒ x. Collutos dentes, gingivasque, stabilis. *Galenus.*

LAC CAPRINUM * febris hæctica laborantibus, & phthificis, consumptis, ac emaciatibus optime convenit. Post humanum, secundum in bonitate locum habet. *Galenus.*

OVIUM LAC crassius est caprino, minusque ferosum, & prapungue: non autem usq; adeo utile stomacho. Datur ad ℥ iv. *Dioscorides.*

E LACTE pinguisimo sic **BUTYRUM**, agitato in vasis lacte, donec pingue separetur. Butyrum natura oleosum est, & emolliens: unde largius epotum, ventrem resolvit: prodest, ubi oleum non adfuerit, contra venena. Cum melle si infricetur, dentitiones adjuvat: gingivarum pruritus, & oris ulcera infantibus emendat. Illud foris capaciora alimentorum facit corpora, & ab albidis pustulis per summa scitenticibus alle- rit. Contra inflammationes & duritias vulvae, quod nec vitus respicit, nec vetustatem sentit butyrum, efficax est: dysentericis, & coli excrucia- tionibus insiditur. In medicamenta addi solet, quae pus movent: utile praestitum, cum nervi, aut cerebri membranae, velicae cervix vulnera acce- perit. Id autem purgat, replet, carnem creat: ab aspidie percussis utilissime imponitur. Recens obsonis additum olei vicem pensat, & adipis vice fungitur in bellariis. Ceterum butyrum in re- mediis internis (ut in Eclegmatis) praescribitur ab ℥ β. ad ℥ j β. In Linimentis, unguentis, acop- pis, suppurantibus, mollientibus & laxantibus ab ℥ j. ad multas unctas apponi solet, pro remedii quantitate. *Dioscorides.*

SERUM LACTIS macerationis materia est, & per se quidem innocuum medicamentum. Praefertur, quod sit ex lacte nigrarum caprarum, in laudatis pascuis vititantium, recenterq; factarum. * Excalfacit atque siccat ordine primo completo, & usq; ad secundum. Quinetiam at- tenuat, abluat, abstergit, & nitrosi, quae referta est facultate, alvum absq; aliqua mordacitate leniter subducit. Bilem tum flavam, tum atram ab ex- ultis humoribus genitam dejicit: quo fit, ut mir- rificè coferat maniacis, & melancholicis. Praestat item ad viscerum infarctus, & morbis inde pro- yentibus opitulatur: nimirum aqua inter cute laborantibus, felle suffusus, & lienosis. Datur utili- ter febrientibus ex bile, & viscerum ac vasorum obstructionibus. Bibitur per se ab ℥ iv. usq; ad ℥ x. Competit etiam vitis in cute à bile, & per- ultis humoribus emergentibus. Quare licheni- bus, vitiliginibus, alphis, psoriasis, leprisque admodum convenit. *Mesues.*

MEL optimum flavum, odore & sapore ju- cundo, acre-purum, sincerum, totum pellucens, ram sibi cohaerens, ut continuitatem suam quasi linea longissima non intercisum servet, si digito attollitur. Idem coquendo paucam spumam emittit. Album etiam colore si fuerit, modò no- tarum bonitatis aliarum nulla desit, nihilo de- terius fuerit. Quin Hispani & Narbonenses mit- tunt albidissimum & longè praestantissimum, idemq; praedurum, quale etiam flavum praefertunt liqui- do: quippe quod humore aliquo est vitiatum. * Alvo idoneum, & stomacho utile, si aqua dilu- tum bibatur: vexatae vesicae, renibusq; auxiliatur. Illud ea discutit, quae tenebras oculorum pu- pillis offundunt. Abstergendi vim habet, ora ve-

narum aperit, humores evocat, qua ratione in sordida ulcera, sinusque commodissime infundi- tur. Primatum tenet vernum, deinde aestivum. *Dioscorides & Medici Colonienfes.*

CERA notissima est. Optima est subfulva, modice pinguis, pura, odorata, mellis habitum quadantenus referens. Secundum locum obti- net candidans, & suapte natura pinguis. Laudat- ur Pontica & Cretica. Estq; alba vel natura, vel ablutione. Fit viridis mista arugine: rubea im- missa anchusae radice, cinnabrio tamè saepe tin- gitur. * Cera omnis mollior, calfacit, modicè ex- plet corpora: datur in sorbitione dysentericis: ac nulli magnitudine decè grana ceræ hausta, lac in nutritibus non patiuntur coagulari. *Dioscorides.*

PROPOLIS in alvariorum foribus & rim- mis, cerosae naturae reperitur. eligi debet flava, odorata, styraceum referens, mollis, & mastiches more ductilis. * Magnopere calfacit, & evocat aculeos, & omnia in laxa corpori extrahit: in ve- tere tulli suffusa proficit: impetiginis admota tollit. *Dioscorides.*

OVIUM molliculum plus alit sorbili, & durum plus molli. * Luteum ovi contra oculorum do- lores utile est: in afflatum sedis inflammationi- bus prodest; cum croco & rosaceo: & condylom- atus, cum meliloto: cum uvaaudem fructicis ejus, quem rhoa dicunt, aut galla in patinis frig- gitur, ut cibo alvos sistat: per se etiam offerri so- let. Candidum ovi crudum refrigerat: spiramenta cutis occludit: inflammationes oculorum in- fusum lenit: ambusta; si statim eo perungantur, pustulas non sentiunt: faciem à Solis adustione ruetur, fronti impositum cum thure fluxiones areet, avertitq; inflammationes oculorum lana exceptum addito rosaceo, melle & vino miti- gat: utiliter contra hæmorrhoidis serpentis mor- sus crudum sorbetur: summe tepidum prodest vesicae rosionibus, renium exulcerationibus, gut- turis scabritia, rejectionibus sanguinis, destilla- tionibus, & thoracis rheumatismis. Ceterum ova noctuae elixata, & infantibus pro cibo data, illos tota vita abstemios reddunt. *Dioscorides & Philostratus.*

SERICUM vermiculi, mori foliis vescentes conficiunt. Mirificè exhilarat, qua in re crudum eo longè praestat, quod ignem fuerit expertum: tamen si coctum quandoq; in usum veniat, verum antequam in insectorum cortinis immersum in- ficiatur. * Excalfacit sericum, resecatq; ordine primo: exiccet, & attenuat ea naturæ dote, ut cor recreet, laxumq; efficiat. Quapropter laxat, firmat, purificat, & illustrat spiritus: neq; ejus fa- cultas uni tantum assignatur spirituum generi in una tantum dispositione, sed ei proprium est, om- nibus aequè spiritibus opem ferre, ita ut spiritus tam vitales & animales, quam naturales referre valeat. *Matthiolus ex Avicenna.*

SPERMATIS RANARUM aqua ad repe- lendum & sistendum sanguinis omne produ- vium, & faciei ruborem efficax est.

Quercetanus.

Dix: